

התחברות עם אנשי אלוהים

בפרקים שקדמו, למדנו כי הברית מהווה תנאי לאיחוד אמיתי. בפרק 3, ראינו כיצד נכון העיקרון הזה לאיחוד בין איש ואישה, מה שאנו מכנים נישואים. בפרק 5, למדנו כיצד זה נכון גם לאיחוד של כל מאמין כפרט עם אלוהים, התחברות שבמישור הרוחני מקבילה לאיחוד הנישואים. בפרק זה, נבחן כיצד אותו העיקרון נכון למערכת יחסים נוספת חיונית בחשיבותה: מערכת היחסים של אנשי אלוהים זה עם זה.

ברית יוצרת "עם"

מאז כרת אלוהים ברית עם אברהם, כנזכר בתנ"ך, הופרדו צאצאיו (דרך שושלת יצחק ויעקב) מיתר האנושות. הם נודעו כ"זֶרַע אֲבְרָהָם" (דהי"ב כ, 7) את הברית, על כל פנים, הקים אלוהים פעם שנייה, לא אישית עם אברהם, אלא קיבוצית עם כל צאצאיו. זה קרה בהר סיני לאחר יציאת

מצרים. מאותו רגע, ניתן להם הכינוי ברבים: "עם". כינוי זה הורה על כך שבכניסתם לברית, הם הפכו ליחידה קיבוצית חדשה.

בשמות יט', מופיע תיאור התהליך באמצעותו אלוהים נכנס לברית עם ישראל. בפסקה שלהלן, הכריז אלוהים את הייעד לשמו הוא קרב את ישראל ליחסי ברית עימו:

וְעַתָּה, אִם שָׁמוּעַ תִּשְׁמָעוּ בְּקוֹלִי וּשְׁמַרְתֶּם אֶת
בְּרִיתִי וְהָיִיתֶם לִי סֶגְלָה מִכָּל הָעַמִּים, כִּי לִי
כָּל הָאָרֶץ; וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מְמֻלָּכַת כֹּהֲנִים וְגוֹי
קָדוֹשׁ.

מרגע זה ואילך, הופרדו ישראל לאלוהים כעם מיוחד, לא הודות לצדקתם העצמית, אלא הודות לברית שאלוהים כרת עימם. חשוב להבין כי קדושתם נבעה מהברית. במילים אחרות, אלוהים לא נכנס לברית עם ישראל משום שהם היו קדושים, אלא להפך, הוא קידש אותם בכך שנכנס עימם לברית.

בפרק הקודם, למדנו כי על יסוד הברית, נכנס אלוהים ליחסי בעל עם ישראל, ונטל על עצמו את אחריות הבעל כלפיהם. הברית יסדה מערכת יחסים בין אלוהים וישראל הדומה לזו שבין בעל ואישה. הברית הקנתה לישראל מערכת יחסים מיוחדת עם אלוהים כשם שנישואים מקנים לאישה מערכת יחסים מיוחדת עם בעלה.

על כל פנים, הזכות להישאר במערכת היחסים המיוחדת והייחודית הזו עם אלוהים הייתה תלויה בכך

שישראל מצידם ישארו נאמנים לברית. משום כך, פתח אלוהים את הכרזת ייעודו עבורם במילה "אם". "אם שְׁמַעוּ תִּשְׁמְעוּ בְּקוֹלִי וְשִׁמְרַתֶּם אֶת בְּרִיתִי; וְהָיִיתֶם לִי סֶגְלָה מִכָּל הָעַמִּים... וְגוֹי קָדוֹשׁ." (שמות יט, 5-6) מערכת היחסים הייחודית והמתמשכת של ישראל עם אלוהים הייתה, על כן, כרוכה בציות שלהם לתנאי הברית. לכן, כשהידרדרו לעבודת אלילים, החשיבו נביאיהם תכופות את החטא הזה כניאוף. חטאם היה מקביל לחטאה של אישה שהפרה את התחייבות נישואיה לבעלה.

משעה שאלוהים הקים את הברית הזו עם ישראל, הקפידו כותבי התנ"ך להבחין בין שתי מילים קרובות: גוי ועם. כל האומות, כולל ישראל, הינם גויים, אולם ישראל הינם גם עם. מה שהבדיל את ישראל כ"עם" מיתר האומות היו יחסי הברית הייחודיים שהיו להם עם אלוהים.

בברית החדשה, נשמרת אותה הבחנה. ביוונית נעשה שימוש בשתי מילים שונות: *ethnos* משמעו גוי ו-*laos* משמעו עם. *ethnos* ביחיד *ethne* מתורגם גם "אומה" או "לאום".

ניתוח זה של המילים השונות בעברית וביוונית נחוץ על מנת לכוון עיקרון יסודי, חיוני, מהכתובים: כדי להקים עם, נחוצה ברית. קבוצה אתנית שאין לה ברית קיבוצית עם אלוהים היא רק "גוי", אולם קבוצה אתנית שיש לה ברית קיבוצית עם אלוהים מהווה בשל עובדה זו, "עם".

מערכות יחסי ברית: אנכי ואופקי

אם נפנה שוב לפסקה בשמות יט', המתעדת את כניסת אלוהים לברית עם ישראל, נגלה עיקרון שני: הברית שקרבה את ישראל למערכת יחסים ייחודית עם אלוהים, הובילה אותם בה בעת, למערכת יחסים ייחודית, זה עם זה. המטרה העיקרית של רצף הפרקים, שמות יכג, הינה להגדיר את הדרכים המעשיות, המוגדרות, בהן דרש מהם אלוהים, מאז ואילך, להתייחס אחד לשני. כחברי עם ברית אחת, היו להם מחויבויות מיוחדות אחד כלפי השני, שונות מאלה שהיו להם כלפי בני לאום אחרים שלא היו להם יחסי ברית עם אלוהים או ישראל.

נוכל לבטא את העיקרון הזה ביתר כלליות: מי שיש להם יחסי ברית עם אלוהים בהכרח גם יש להם יחסי ברית זה עם זה. היחסים המיוסדים בברית נמתחים בשני כיוונים: אנכי ואופקי. הברית שהביאה אותנו לאיחוד אנכי עם אלוהים חייבת בהכרח גם להביא אותנו לאיחוד אופקי עם כל מי שנכנסו לאותה ברית עם אלוהים. אין לנו זכות לטעון ליתרונות יחסי הברית עם אלוהים, אם במקביל, אנו מסרבים ליטול על עצמנו את המחויבות כלפי מי שחולקים את אותה ברית עימו. הברית המביאה יחידים לאיחוד עם אלוהים מביאה אותם גם לאיחוד קיבוצי זה עם זה. הברית על שני מישוריה, מייסדת אותם קיבוצית כ"עם" המופרד מכל יחידה קיבוצית אחרת באנושות.

עקרונות אלה, הנוגעים לברית שיסודם בתנ"ך, מופיעים גם בברית החדשה. כשחגג ישוע את הסעודה האחרונה עם תלמידיו, וחלק איתם את הלחם והיין, הוא הביאם במעשה זה, ליחסי ברית עימו. משמסר להם את הכוס והורה להם

לשתות ממנה, הוא אמר, "כי זה הוא דְּמִי דַם הַבְּרִית
הַחֲדָשָׁה הַנִּשְׁפָּךְ בְּעַד רַבִּים לְסִלִּיחַת חַטָּאִים." (מתי כו, 28)
את כוס הברית הם חלקו לא רק עימו אלא גם זה עם זה.
המעשה הטקסי שהביא כל אחד מהם לברית עם ישוע, בה
בעת הביאם לברית זה עם זה. מאז ואילך, יחסי בריתם לא
היו אנכיים, לישוע בלבד, אלא גם אופקיים, אחד לשני.
נושא זה מוצא אישור בראשונה לקורинתיים, שם הסביר
שאול את חשיבות סעודת האדון. הוא הדגיש את היחסים
האופקיים האלה בין כל מי שנטלו חלק בכיכר הלחם האחד
ובכוס האחת:

כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מְבָרְכִים עָלָיו הֵלֵא
הוא מְחַבֵּר אֶתְנוּ לְדָמוֹ שֶׁל הַמָּשִׁיחַ וְהַלֶּחֶם
אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ בּוֹצְעִים הֵלֵא הוּא מְחַבֵּר אֶתְנוּ
לְגוֹפוֹ שֶׁל הַמָּשִׁיחַ? כִּי לֶחֶם אֶחָד הוּא לָכֵן
גּוֹף אֶחָד אֲנַחְנוּ הָרַבִּים; מִפְּנֵי שֶׁחֵלֶק לְכָלֵנוּ
בְּלֶחֶם הָאֶחָד.
(קור"א י, 16-17)

פטרס, אף הוא הכריז כי לברית החדשה במשיח יש את
אותה השפעה כמו לברית הקודמת של אלוהים עם ישראל:
היא מייסדת את כל מי שנכנסו אליה כקהילה, כ"עם":

וְאַתֶּם הַנִּכְמָה זֵרַע נִבְחָר, מִמְּלַכַת כְּהֻנִּים, וְגוֹי
קָדוֹשׁ וְעַם סֻגְלָה לְמַעַן תְּסַפְּרוּ תְהִלּוֹת הַקּוֹרָא
אֶתְכֶם מִחֻשָּׁךְ אֶל אֹרֹחַ הַנִּפְלָא [פטרס ציטט

את אותן מילים שאמר אלוהים לישראל
בשמות יט, 5-6] אֲשֶׁר לְפָנִים לֹא עִם הָיִיתָם
וְעַתָּה עִם אֱלֹהִים וְאֲשֶׁר לְפָנִים לֹא רָחַמוּ
וְעַתָּה מְרַחֲמִים.
(פטר"א ב, 9-10)

לאור זאת, עלינו להיות זהירים ביותר באשר לאיך ועם מי
אנו חולקים את סעודת האדון. איני תומך בזאת בשולחן
סגור של סעודת האדון. לכל מאמין יש זכות לגשת לשולחן
האדון. על כל פנים, עלינו להיזהר ביותר שלא לאכול
ולשתות את עצמנו להרשעה.

לִכֵּן מִי שְׂיֹאכַל מִן הַלֶּחֶם הַזֶּה אוֹ יִשְׁתֶּה מִכּוֹס
הָאֲדוֹן שְׁלֹא כִּרְאִי יֵאָשֵׁם לְגוֹף אֲדִינּוֹ וּלְדָמוֹ.
יִבְחֵן הָאִישׁ אֶת נַפְשׁוֹ וְאֵז יֹאכַל מִן הַלֶּחֶם
וְיִשְׁתֶּה מִן הַכּוֹס. כִּי הָאֵכֶל וְהַשִּׁתָּה שְׁלֹא
כִּרְאִי אֵכֶל וְשִׁתָּה דִּין לְנַפְשׁוֹ לְפִי שְׁלֹא הַפֶּלֶה
אֶת גּוֹף הָאֲדוֹן.
(קור"א יא, 27-29)

אנו אוכלים ושותים הרשעה משום שאנו לא מפלים את גוף
האדון. זה אומר שאנו לא מפלים את הקורבן שישוע הקריב
עבורנו. אולם זה אומר גם שאנו לא מפלים את יתר חברי
גוף המשיח. אם אנו אוכלים ושותים מתוך גישות מוטעות
ויחסים מוטעים, אנו אוכלים ושותים הרשעה, לא ברכה.
שאלו התריע באומרו לקהילה בקורינתוס: "בְּגִלַּל הַדָּבָר הַזֶּה

יֵשׁ בָּכֶם חֻלִּים וְחֻלְשִׁים רַבִּים וְהִרְבֵּה יָשָׁנוּ הַמָּוֶת. (פ' 30)
הינך מסתכן מאוד בהיותך מחוץ לבית זה עם זה ומחוץ
להתחברות.

ראינו כבר בשני מקרים כי היעד הסופי של ברית הינו
איחוד. מטרת ברית הנישואים הינה להביא איש ואישה
לאיחוד זה עם זו. מטרת הברית בין אלוהים והמאמין הינה
להביא את המאמין לאיחוד עם אלוהים. העיקרון הזה נכון
באותה מידה למקרה השלישי – הברית שבין המאמינים.
מטרתה הינה להביא את כלל המאמינים להתחברות זה
עם זה.

לאחר שחלק ישוע את הלחם והיין של הברית החדשה
עם תלמידיו, הוא המשיך לחלוק איתם את דבריו, (ר' יוח'
יד טז). ששיאם בתפילת הכהן העליון שהוא התפלל בעדם
ביוחנן יז'. תפילה זו, שיאה בתחינתו אל האב, בעד כלל
המאמינים בו כי "יְהִי אֶחָד כַּאֲשֶׁר אֲנַחְנוּ אֶחָד." (פס' 22)
תחינה זו מהווה, בהקשר זה, את הפועל היוצא של
הברית שיסד איתם ישוע מוקדם יותר באותו ערב. היעד
הסופי של הברית הינו אחדות, שבטבעה ובאיכותה זהה לזו
הקיימת בין האב לבן. כל זמן שאנו, כמאמינים, לא נכנסים
להתחברות הזו, אנו לא עומדים במחויבויות בריתנו כלפי
המשיח או זה כלפי זה.

ציינו כבר כי בעת שכרת אלוהים את בריתו עם ישראל
בהר סיני, הוא מיד הסביר להם את המחויבויות הכרוכות
בברית בנוגע ליחסיהם ולאופן בו עליהם לנהוג זה כלפי זה.
המחויבויות האלה באות לביטוי בתנאים מוגדרים ומעשיים,
בדברים, פרקים ככג.

כתיב הברית החדשה מציגים בפני מי שנכנסים לברית החדשה במשיח את האופן שבו עליהם, במחויבות הברית, להתייחס זה לזה. תקצר היריעה מלבחון בספר זה את כל המחויבויות ההדדיות של המאמינים זה כלפי זה לפרטיות. על כל פנים, נצייר תמונה כללית של המחויבויות האלה; נצביע על ביטויים כמו "זה את זה" או "איש את אחיו" בברית החדשה ונערוך רשימה של המחויבויות ההדדיות השונות המצוינות כך.

כל מי שנכנס לברית חדשה במשיח נדרשים להתייחס איש לרעהו בדרכים שלהלן:

- לרחוץ איש את רגלי אחיו (יוח' יג, 14)
- לאהוב איש את אחיו (יוח' יג, 34, למשל)
- לבנות איש את אחיו (רומ' יד, 19)
- לקבל איש את אחיו (רומ' טו, 7)
- להוכיח איש את רעהו (רומ' טו, 14, למשל)
- לברך זה את זה (רומ' טז, 16, למשל)
- לשרת זה את זה (גלט' ה, 13)
- לשאת איש את משא רעהו (גלט' ו, 2)
- לגלות איפוק זה כלפי זה (אפס' ד, 2)
- לסלוח איש לאחיו (אפס' ד, 32, למשל)
- להיכנע איש לאחיו (אפס' ה, 21)
- ללמד זה את זה (קול' ג, 16)
- לנחם זה את זה (תסל"א ד, 18)
- לעודד זה את זה (עבר' ג, 13)
- לעורר זה את זה לאהבה ולמעשים טובים (עבר' י, 24)

להתוודות על חטא, איש לפני רעהו (יעקב ה, 16)
להתפלל איש בעד רעהו (יעקב ה, 16)
לארח איש את רעהו (פטר"א ד, 9)
לחגור שפלות רוח בהיכנע איש לרעהו (פטר"א ה, 5)

רק במידה ואנו כמאמינים, מקיימים את המחויבויות
ההדדיות האלה אחד כלפי השני, אנו עומדים בתנאי הברית
החדשה.

למרות שמחויבויות הברית החדשה מנוסחות שונה
מאלה של הברית שנכרתה בהר סיני, העיקרון היסודי זהה:
מי שנכנסו לברית עם אלוהים, בהכרח נכנסים גם לברית
זה עם זה. המחויבויות של בריתות אלה נמתחות בשני
מישורים: אנכית, בין עם הברית לאלוהים ואופקית, בין חברי
עם הברית.

רק במוות ניתן תוקף לברית

עיקרון נוסף, שנכון ככלל לבריתות, הינו שתוקפה של ברית
מבוסס אך ורק על קורבן. העיקרון הכולל מבוסס באיגרת
אל העברים, כפי שכבר ראינו בפרק 2:

כִּי בַּמָּקוֹם שֶׁיֵּשׁ בְּרִית הִיא צִוְּיָהּ צָרִיף שְׁתַּנְדֵּעַ
מִיִּית הַנֶּתֶן. כִּי רַק בְּמוֹת הַמָּוֶת תִּכּוֹן הַצִּוְּיָהּ
וְאִין לָהּ תִּקְוָה בְּחַיֵּי הַנֶּתֶן.
(עבר' ט, 16-17)

בשלושת הפסוקים הבאים, כותב האיגרת אל העברים
מחיל את העיקרון הזה בייחוד לברית שבין אלוהים וישראל,
שמשה היה לה מתווך בהר סיני

לִכְן גַּם הָרִאשׁוֹנָה לֹא חֲנָכָה בָּלֹא דָם. כִּי
כָּלֹת מֹשֶׁה לְסַפֵּר לְכָל הָעָם אֶת כָּל מִשְׁפָּטֵי
הַתּוֹרָה לָקַח דָּם הָעֲגָלִים וְהַשְּׂעִירִים עִם מִים
וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְאַזּוֹב וַיִּזְרֹק עַל הַסֶּפֶר וְעַל כָּל
הָעָם, וַיֹּאמֶר, "הִנֵּה דָם הַבְּרִית אֲשֶׁר צִוֵּה
אֱלֹהִים אֲלֵיכֶם."
עבר' ט, 18-19

בכל אחד מהמקרים, ייצג מות הקורבן את מותם של מי
שנכנסו באמצעותו לברית. מכל מקום, ההבדל מהותי.
החיות שהקריב משה רק הזכירו לישראל את העיקרון,
שברית נעשית תקפה באמצעות מוות בלבד, וייצגו סוג אחר
של קורבן שעדיין לא הועלה.

מצד שני, מותו של ישוע על הצלב היה מות־החלפה.
הוא מת כנציגם האישי של כל מי שעתידים להיכנס לברית
עם אלוהים דרכו. ישוע הזדהה עם כל אחד מאיתנו במותו,
כדי שכל אחד מאיתנו בתורו יזדהה עימו. כשההזדהות הדד
כיוונית הזו פועלת באמצעות התחייבותו המתמשכת של
כל מאמין, הופך המוות של ישוע באופן מעשי וחוויתי,
למותו של המאמין. את העיקרון הזה ביטא שאול באופן
ברור בשנייה לקורинתיים:

כִּי אַחֲוֵי אֶהְבֵּת הַמְּשִׁיחַ אֶנְחֲנוּ הַדְּנִים שְׁאֵם
 מֵת אֶחָד בְּעַד כָּלֶם כָּלֶם מֵתוֹ; וּבְעַד כָּלֶם
 מֵת לְמַעַן לֹא יִחְיוּ הַחַיִּים עוֹד לְנַפְשָׁם כִּי אִם
 לְאֲשֹׁר מֵת וְקָם בְּעֶדֶם.
 (קור"ב ה, 14-15)

מסקנתו של שאול ברורה והגיונית. היא מסתכמת במילים:
 "כָּלֶם מֵתוֹ": אם אנו מקבלים את המוות של המשיח כמוותנו,
 אז "הָיוּ בְּעֵינֵינוּ כְּמֵתִים." (רומ' ו, 11) לכן, אנו לא חופשיים
 יותר לחיות לעצמנו. יש לזה השלכה דרכיונית: אנכית, כלפי
 אלוהים, ואופקית, כלפי עם האלוהים. כשאלוהים ואברהם
 נכנסו לברית זה עם זה, כל אחד מהם ויתר מרצונו על
 הזכות לחיות רק לעצמו. כל אחד מהם, בכריתת הברית,
 אמר לשני למעשה, "הנני נכנס לברית זו על ידי מוות.
 מתוקף ברית זו אינני חי עוד לעצמי".

אותם יחסים שנוסדו באותו לילה בלתי נשכח, איש
 כלפי איש, בין אלוהים ואברהם, נוסדים מחדש בין כל מי
 שבאמצעות המוות של ישוע, נכנסים לברית זה עם זה. כל
 אחד מאיתנו מאשר מחדש את הברית ההדדית, שברית
 אלוהים ואברהם מהווה לה מודל מקור. כל אחד מאיתנו
 אומר לרעהו, "זה מותי. בהיכנסי לברית הזו, הנני נכנס על
 ידי מוות".

בראשונה ליוחנן, מתייחס השליח באופן ייחודי לפעולת
 המוות, שלבדה מעניקה תוקף ליחסי הברית עם עמיתנו
 המאמינים:

בְּזֹאת יִדְעֻנוּ אֶת הָאֱהָבָה כִּי הוּא נָתַן אֶת נַפְשׁוֹ
בְּעֵדְנוּ גַם אֶנְחֵנוּ חֲבִיבִים לָתֵת אֶת נַפְשֵׁינוּ
בְּעַד אֲחֵינוּ. וְאִישׁ אֲשֶׁר לוֹ נִכְסֵי הָעוֹלָם הֵזָה
וְהוּא רָאָה אֶת אֲחִיו חֹסֵר לֶחֶם וְקֶפֶץ אֶת
רַחֲמָיו מִמֶּנּוּ אֵין תִּעְמָד בּוֹ אֶהְבֵּת אֱלֹהִים.
(יוח' ג', 16-17)

אם אנו טוענים לשותפות באותה ברית, הביטוי "אֶנְחֵנוּ חֲבִיבִים" מחייב אותנו באופן חד משמעי. כשיוחנן דיבר על לתת את נפשותנו, הוא לא דיבר רק – או אפילו במיוחד – על מוות פיזי. זה די ברוח, משום שבפסוק הבא, הוא מדבר על להפוך את כל נכסי העולם שבידנו, זמינים לעמיתנו המאמינים. אם אנו לא נכונים לעשות כן, בזמן שקיים צורך אמיתי, אז אנו לא נכונים "לָתֵת אֶת נַפְשֵׁינוּ". לתת את נפשותינו, פירושו להיות נכון לחלוק עם בני בריתנו, הן את מי שאנחנו והן את מה שיש לנו. אם אנו לא נכונים לעשות כן, אז אנו לא כנים בהתחייבות בריתנו.

אורח חיים חדש – KOINONIA

באוצר המילים היווני של הברית החדשה מופיעה המילה KOINONIA, מילה חיונית מאוד המתארת את ייחודיותו של אורח החיים אליו אנו נכנסים בברית החדשה. שם העצם KOINONIA נגזר מתואר השם KOINOS (משותף). מילולית KOINONIA פירושו "לחלוק במשותף". כששניים או יותר

אנשים חולקים משהו במשותף, יש ביניהם KOINONIA. אם ישנם תחומים כלשהם בהם הם אינם חולקים דברים במשותף, אז בתחומים האלה אין ביניהם KOINONIA. על הקהילה הראשונה בירושלים נאמר, "הכל היה להם לנחלת כָּלָם." (מה"ש ד, 32) זו הייתה KOINONIA.

במרבית התרגומים של הברית החדשה, KOINONIA מתורגמת ל"אחוזה". על כל פנים, בכמה גרסאות היא לא מתורגמת במילה אחת, אלא באמצעות ביטוי כמו "להיות בהתחברות עם" או "לחלוק במשותף". בהיעדר מילה בודדת בעברית המבטאת את משמעותה במלואה, נשתמש בפרק זה במילה, בצורתה היוונית, KOINONIA.

KOINONIA הינה הפועל היוצא של אחדות אמיתית. הדוגמא המושלמת ל-KOINONIA נמצאת ביחסים שבין אלוהים האב לאלוהים הבן. ביוחן י, 30, אמר ישוע, "אֲנִי וְאָבִי אֶחָד אֶנְחֶנּוּ." האחדות בין האב והבן הינה היסוד ל-KOINONIA שביניהם. ישוע תיאר את פועלה ביוחן טז, 14-15, באמרו על רוח הקודש, "הוא יְפַאֲרֵנִי כִּי מִשְׁלִי יִקַּח וְיַגִּיד לָכֶם." אולם לאחר מכן הוא מיד מסביר, "כָּל אֲשֶׁר לֵאבִי לִי הוּא." במילים אחרות, ישוע אמר, "כל מה שיש לי, אינו שלי בזכות עצמי, אלא על יסוד התחברותי עם האב." ביוחן יז, 10, אמר ישוע את אותם דברים שוב בתפילתו אל האב: "כָּל אֲשֶׁר לִי לָךְ הוּא וְשִׁלְךָ שְׁלִי." זו KOINONIA מושלמת – השותפות בכל.

במובן הזה, הבשורה מהווה הזמנה מהאב והבן לכל חברי האנושות לחלוק יחד איתם KOINONIA מושלמת. בראשונה לקורינתים א, 9, אמר שאול, "נֶאֱמָן הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר

על פיו נקראתם לְחִבְרַת [KOINONIA] בְּנוּ יִשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ אֲדֹנֵינוּ: חֲשׁוֹב לְהַבְחִין בֵּין אֲמֻצְעִים לְמִטְרוֹת. מַעֲשִׂים דְּתִיִּים לְרֹב הֵינָם אֲמֻצְעִים, שֶׁבַעֲזֹרְתָם נִבְקֵשׁ לְהִגִּיעַ לְמִטְרָה כִּלְשָׁהּ. עַל כָּל פָּנִים, ה־KOINONIA אֵינָה עוֹד אֲמֻצְעִי בִּלְבָד, אֲלָא מִטְרָה בְּפָנֵי עֲצֻמָּה זֹה הוֹפֵךְ אֶת הַהִתְחַבְּרוֹת הַזֹּה לְפַעֲלוֹהָ כְּדֹאִית בִּיּוֹתֵר לְמֵאֲמִין, פַּעֲלוֹהָ שְׂרָאוּיָה לְמִלּוֹא תִשׁוּמֹת לִיבָנוּ.

יוֹחֵן בְּדוּמָה הוֹדִיעַ כִּי הַמִּטְרָה הַסּוֹפִית שֶׁל הַבְּשׁוּרָה הֵינָה לְהִבִּיא אֶת כָּל מִי שֶׁמִּגִּיבִים לְמַסָּר שֶׁלָּהּ לְאוֹתָהּ KOINONIA נִיצָחִית מִמֶּנָּה נִהְיִים הָאֵב וְהַבֵּן:

אֶת אֲשֶׁר רָאִינוּ וְשָׁמַעְנוּ נוֹדִיעָה לָכֶם לְמַעַן
תִּתְחַבְּרוּ לָנוּ [KOINONIA] גַּם אַתֶּם;
וְנִתְחַבְּרוּ [KOINONIA] עִם הָאֵב וְעִם בְּנוֹ
יִשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ. וְזֹאת כְּתוּבִים אֲנַחְנוּ לָכֶם לְמַעַן
תִּהְיֶה שְׁמֹחַתְכֶם שְׁלָמָה.
(יוח"א א, 4-3)

"אֲשֶׁר רָאִינוּ וְשָׁמַעְנוּ..." זוֹ עֵדוֹת הָרְאִיָּה שֶׁל שְׁלִיחֵי הַמָּשִׁיחַ, שֶׁהִשְׁתַּמְרָה לָנוּ בְּדִפִּי הַבְּרִית הַחֲדָשָׁה. פְּסוּקִים אֵלֶּה, מֵתוֹךְ כֵּךְ, מִגִּלִּים אֶת הַמִּטְרָה הַמְּרֻכְזִית לְשִׁמָּה דֹּאג אֱלֹהִים לְשִׁימּוּרָה וְהַעֲבֵרָתָה שֶׁל עֵדוֹת הַבְּשׁוּרָה. הוּא עֹשֶׂה זֹאת, כְּדֵי שֶׁלֵּכֶל מִי שֶׁמֵּאֲמִין וּמִצִּיִּית תִּהְיֶה הַזְדַּמְנוֹת לְחִלּוֹק ב־KOINONIA מוֹשְׁלֵמֹת, נִיצָחִית, שֶׁהֵינָה אוֹרַח הַחַיִּים הַשְּׁמַיִיִּם.

מחיר ה־KOINONIA

KOINONIA, על כל פנים, לא ניתן להשיג בזול. עלינו לשלם מחיר עבודה. שתי דרישות בלתי משתנות קובעות את המחיר. הראשונה, מחויבות; השנייה, דרך חיים של התהלכות בָּאוֹר. (ר' יוח"א א, 7).

ברית, כפי שראינו, הינה המבוא לאחדות. רק מי שנכונים ליטול על עצמם את ההתחייבות הגמורה, חסרת הסייגים של הברית, יוכלו להיכנס לאחדות אמיתית, זה עם זה. זה נכון באותו אופן ליחסים שבין בעל ואישה, המאמין ואלוהים, והמאמינים זה עם זה.

לאחר מכן, המחויבות יוצאת אל הפועל באמצעות התהלכות באור. יוחנן אומר, "אֲבָל אִם נִתְהַלֵּךְ בְּאוֹר כְּאֶשֶׁר הוּא בְּאוֹר הִנֵּה נִתְחַבְּרֵנוּ יַחַד." (יוח"א א, 7) הליכה באור הינה הדרך היחידה לחוות KOINONIA. כשהכתובים מדברים על KOINONIA, הם מכירים קנה מידה אחד ויחיד, קנה המידה של אלוהים; "כְּאֶשֶׁר הוּא בְּאוֹר". אלוהים נכון לרומם אליו את האנושות לאותה רמת KOINONIA, אולם הוא לא מוכן להוריד את סטנדרט ה־KOINONIA, לזה של האנושות שלא נפדתה – או אפילו לזה של העולם הנוצרי, השב לסורו.

בה בעת, הביטוי "בָּאוֹר" קובע את גבולות ה־KOINONIA. כל מה שמפר את החוק האלוהי בתחום המוסר או האתיקה איננו "בָּאוֹר". להפך, זהו חושך. דוגמא ברורה מצויה בתחום היחסים המיניים. יחסי מין בין בעל ואישה הינם בהתאם לחוק האלוהי. זה לגמרי "בָּאוֹר". אולם יחסי מין עם כל אדם

אחר הינם בניגוד לחוק האלוהי, יחסים כאלה אינם "באור". בכפוף להסתייגות הזו, על כל פנים, הליכה באור פירושו יחסים של כנות ופתיחות מוחלטת ומתמשכים בין כל החולקים ב־KOINONIA. אין להסתיר, לייצג שלא כהלכה או לחסוך דבר. מהות היחסים הינה זהה אם ביחסי בעל ואישה או בקרב קבוצת מאמינים המחויבים זה לזה. נוכל לסכם זאת במילים שנקטנו בפרק 3 כדי לתאר את היחסים שבין בעל לאישה: פתיחות גמורה, חסרת סייגים של כל אחד מאיתנו כלפי היתר.

לפיכך, מפקחים שני גורמים על גבולות ה־KOINONIA: החוק האלוהי וכנות מוחלטת. החוק האלוהי קובע את הגבולות; כל מה שמפר את החוק האלוהי אינו מהווה יותר KOINONIA. זהו חושך, לא אור. אולם בתוך הגבולות האלה, צריך להיות אור מלא ובלתי מוגבל. כשחוסר כנות או צביעות או הסתייגות אנוכית חודרים בגניבה, האור מתחיל להתעמעם. ה־KOINONIA לא מצויה יותר במישור האלוהי.

מה נאמר על מאמינים המבקשים להתחבר זה עם זה, אולם אינם נכונים לפגוש בדרישות האלה? באופן הגיוני, עלינו לומר את אותם דברים שהיינו אומרים על איש ואישה המבקשים יחסים מיניים אולם אינם נכונים לפגוש בדרישות לנישואים. התוצאה לא תהא Koinonia, אלא זנונים. זה נכון באותה מידה במישור הגופני בין איש ואישה או במישור רוחני בין מאמינים המבקשים יחסים קבועים זה עם זה. מי שמסרבים לדרישות של אלוהים הינם, בהתאם לסטנדרט שלו, אשמים בזנונים. הרעיון של זנונים במובן הרוחני הינו

רעיון מקראי, הנביאים גינו את ישראל בשל החטא הזה עצמו, פעם אחר פעם.

התוצאה של כאלה יחסים בלתי תקינים, בלתי מחויבים בין מאמינים בקבוצה, דומה מאוד לזו שתפתח בין איש ואישה ביחסי מין חוטאים. התוצאות הן פגיעות, מרירות, סכסוך, ניכור, הבטחות שנכזבו וכמיהות שאין להן מענה. כשאנו שופטים לפי מבחן התוצאות, אנו נאלצים להכיר בכך שבחלקים רבים של הקהילה היום, קיימת עדות מעטה ל-"Koinonia" אמיתית אולם עדות נכבדת לזנוזנים במובן הרוחני.

מטרתנו בפרק זה הייתה להציג בפני הקורא, באופן ברור עד כמה שניתן, את המרפא הרוחני למצב הטרגי הזה. המרפא נתון בשיבה לדרישות של אלוהים: התחייבות ברית המתהלכת בָּאוֹר.